

CATEQUESI DEL SANT PARE
PREPARADA PER A L'AUDIÈNCIA GENERAL

del dimecres 2 d'abril de 2025

**Catequesi. Jubileu 2025. Jesucrist, la nostra esperança. II. La vida de Jesús. Els
encontres. 3. Zaqueu. «Avui m'he d'hostatjar a casa teva» (Lc 19,5)**

Benvolguts germans i germanes,

Continuem contemplant els encontres de Jesús amb alguns personatges de l'Evangeli. Aquesta vegada m'agradaria aturar-me en la figura de Zaqueu: un episodi que estimo particularment, perquè ocupa un lloc especial en el meu camí espiritual.

L'Evangeli de Lluc ens presenta Zaqueu com algú que sembla totalment perdut. Potser nosaltres també ens sentim així a vegades: sense esperança. Zaqueu, en canvi, descobrirà que el Senyor ja el buscava.

Jesús, de fet, va baixar a Jericó, una ciutat situada per sota del nivell del mar, considerada una imatge de l'infern, on Jesús vol anar a buscar aquells que se senten perduts. I, en realitat, el Senyor ressuscitat continua davallant a l'infern d'avui, als llocs de guerra, al dolor dels innocents, al cor de les mares que veuen morir els seus fills, a la fam dels pobres.

Zaqueu, en carta manera, està perdut, potser va prendre decisions equivocades o potser la vida el va posar en situacions de les quals li costa sortir. De fet, Lluc insisteix a descriure les característiques d'aquest home: no sols és publicà, és a dir, un que recapta impostos dels seus conciutadans per als invasors romans, sinó que és fins i tot el cap dels publicans, la qual cosa és com dir que el seu pecat es multiplica.

Lluc afegeix a més que Zaqueu és ric, fent entendre que s'ha enriquit a costa dels altres, abusant de la seva posició. Però tot això té conseqüències: Zaqueu probablement se sent exclòs, menyspreat per tots.

Quan s'assabenta que Jesús està travessant la ciutat, Zaqueu sent el desig de veure'l. No gosa imaginar un encontre, li seria suficient mirar-lo des de lluny. Però els nostres desitjos també troben obstacles i no es fan realitat automàticament: Zaqueu és petit d'estatura! És la nostra realitat, tenim límits amb els quals hem de lluitar. I després hi ha els altres, que a vegades no ens ajuden: la multitud impedeix que Zaqueu vegi Jesús. Potser sigui també una mica de revenja.

Però quan tenim un desig fort, no ens desanitem. Trobem una solució. Però cal tenir valor i no avergonyir-nos, es necessita una mica la senzillesa dels infants i no preocupar-se massa de la nostra imatge. Zaqueu, com un infant, s'enfila dalt d'un arbre. Devia ser un bon punt d'observació, sobretot per a mirar sense ser vist, amagant-se darrere del fullatge.

Però amb el Senyor sempre passa l'inesperat: Jesús, quan arriba allí a prop, aixeca la mirada. Zaqueu se sent descobert i probablement espera un retret públic. La gent potser ho hauria esperat, però se sentirà decebuda: Jesús demana a Zaqueu que baixi immediatament, gairebé meravellat de veure'l a l'arbre, i li diu: «Avui m'he d'hostatjar a casa teva» (Lc 19,5). Déu no pot passar sense buscar aquell que està perdut.

Lluc destaca l'alegria del cor de Zaqueu. És l'alegria de qui se sent mirat, reconegut i, sobretot, perdonat. La mirada de Jesús no és una mirada de retret, sinó de misericòrdia. És aquella misericòrdia que a vegades ens costa d'acceptar, sobretot quan Déu perdona els qui, segons la nostra opinió, no s'ho mereixen. Murmurem perquè ens agradaria posar límits a l'amor de Déu.

A l'escena a casa, Zaqueu, després d'escoltar les paraules de perdó de Jesús, s'aixeca, com si ressuscités de la seva condició de mort. I s'aixeca per prendre un compromís: restituir quatre vegades més el que havia robat. No es tracta d'un preu que s'ha de pagar, perquè el perdó de Déu és gratuït, sinó del desig d'imitar Aquell per qui s'ha sentit estimat. Zaqueu assumeix un compromís que no estava obligat a assumir, però ho fa perquè entén que aquella és la seva manera d'estimar. I ho fa combinant la legislació romana sobre el robatori i la llei rabínica sobre la penitència. Zaqueu, doncs, no és sols l'home del desig, és també algú que sap fer passos concrets. El seu propòsit no és genèric o abstracte, sinó que parteix precisament de la seva història: ha mirat la seva vida i ha identificat el punt des del qual ha d'iniciar el canvi.

Estimats germans i germanes, aprenguem de Zaqueu a no perdre l'esperança, fins i tot quan ens sentim marginats o incapaços de canviar. Conreem el nostre desig de veure Jesús i, sobretot, deixem que ens trobi la misericòrdia de Déu, que sempre ve a buscar-nos, en qualsevol situació en què ens hàgim perdut.